

skrise, og flertallet påpeker at å opprettholde de små forskjellene i Norge er en viktig del av forsvarsverket mot framtidige kriser.

Flertallet tror den internasjonale økonomiske uroen vil prege Europa i lang tid fremover. Flertallet er samtidig klare på at dette også vil ramme Norge. Vi er et lite land med tette økonomiske bånd til verden rundt oss. Vel 40 prosent av det vi produserer, selger vi til utlandet. Det betyr at lavere etterspørsel etter varer og tjenester internasjonalt vil påvirke norsk næringsliv. En styrking av den norske krona svekker konkurranseevnen for de bedrifter som lever av eksport av varer og tjenester til utlandet, og vil sette eierskap og arbeidsplasser i industrien og annet konkurranseutsatt næringsliv i fare.

Flertallet er bekymret for den sterke gjeldsveksten hos mange husholdninger. Lave lånekostnader etter skatt medvirker til denne gjeldsveksten. De fleste låner for å kjøpe bolig, og man får på denne måten en gjeldsdrevet vekst i boligprisene. Dette gjør det vanskeligere for ungdom å erverve sin egen bolig på en forsvarlig, økonomisk måte. Flertallet vil samtidig vise til at en renteoppgang i Norges styringsrente i en situasjon med svært lave styringsrenter ute kan føre til en styrking av den norske kronen, og en påfølgende forverring av situasjonen for konkurranseutsatt næringsliv. Det ville kunne være tungt for en rekke konkurranseutsatte bedrifter og flere lokalsamfunn ville kunne bli rammet. For å bidra til å dempe boligprisveksten og å gi unge i etableringsfasen mulighet til å kjøpe sin egen bolig, bør bl.a. forhold på tilbudssiden i boligmarkedet og tiltak mot uforsvarlig gjeldsvekst hos husholdningene vurderes. Flertallet viser også til Finanstilsynets krav om egenkapitalandel ved kjøp av bolig. Dette er et bidrag til økt finansiell stabilitet i norsk økonomi. Flertallet viser til at lån med lang fastrenteavtale reduserer risikoen knyttet til renteutvikling, og regner med at Finanstilsynets retningslinjer tar høyde for at bankene kan ta hensyn til dette i sin kredittpraksis. Flertallet forutsetter dessuten at Finanstilsynets retningslinjer ikke fratruer finansinstitusjonene muligheten til å yte lån til låntakere som også har startlån fra Husbanken, selv om dette innebærer at samlet pant utgjør mer enn 85 pst. av boligens verdi, dersom finansinstitusjonene og kommunene finner dette forsvarlig etter en individuell vurdering.

Flertallet er opptatt av at innretningen av finanspolitikken også må ta hensyn til at pengepolitikken fortsatt er svært ekspansiv, selv om renten er økt fra bunnivået sommeren 2009. Rentene ute ligger fortsatt svært lavt, og behovet for betydelig finanspolitisk konsolidering i mange land kan innebære at det vil ta lang tid før rentene kommer opp på et normalnivå. Flertallet påpeker at en særnorsk renteoppgang i denne situasjonen kan føre til en styrking av

kronen som valuta, og en påfølgende forverret situasjon for konkurranseutsatt næringsliv.

Flertallet mener det er viktig at finanspolitikken demper presset på rente og kronkurs. Vårt viktigste forsvarsverk mot kriser er god styring av egen økonomi. Statens utgifter må i større grad stimulere til at vårt næringsliv står bedre rustet til å møte en tøffere internasjonal konkurranse. Vi må bygge opp reserver i gode tider. Derfor er handlingsregelen viktig. Flertallet er på denne bakgrunn tilfreds med at det for 2012 legges det opp til et strukturelt oljekorrigert budsjettunderskudd på 122,2 mrd. kroner i 2012, noe som er 2,4 mrd. kroner under 4-prosentbanen i handlingsregelen. En slik ansvarlig og kontrollert innfasing av oljeinntektene gir handlingsrom til å møte uforutsette hendelser i framtiden.

NORGE GÅR GODT

Flertallet er opptatt av at den økonomiske politikken skal legge til rette for en stabil økonomisk utvikling i Norge både på kort og lang sikt. Norske myndigheter møtte finanskrisen i 2008 og 2009 – og det påfølgende tilbakeslaget i økonomien – med en ekspansiv pengepolitikk og en offensiv budsjettpolitikk. Dette var medvirkende til å holde arbeidsledigheten lav og etterspørselen oppe, og regjeringen styrte Norge på en god måte gjennom den internasjonale finanskrisen.

Det er bra at aktiviteten i norsk økonomi har tatt seg opp etter finanskrisen, og flertallet merker seg at aktiviteten i fastlandsøkonomien nå har steget i syv kvartaler på rad. I år anslås veksten i BNP for Fastlands-Norge til 2,8 pst., og for 2012 til 3,1 pst. Flertallet bemerker at dette er om lag på linje med det historiske gjennomsnittet.

Flertallet er samtidig urolig for den høye lønnsvekstens innvirkning på Norges konkurransekraft internasjonalt. På bakgrunn av resultatene fra årets lønnsoppgjør og ny statistikk etter revidert nasjonalbudsjett 2011 anslås lønnsveksten til 4 pst. i år. Samme vekst anslås for 2012. Sammen med en sterk norsk kronkurs så langt i år, er dette egnet til å svekke Norges konkurranseevne målt mot våre viktigste handelspartnere. Flertallet anser denne utviklingen isolert sett som utfordrende for framtidig verdiskaping i bedrifter som er utsatt for internasjonal konkurranse. Flertallet understreker at budsjettpolitikken, pengepolitikken og lønns- og inntektspolitikken må virke sammen for å bidra til en stabil utvikling i økonomien, slik at en unngår store og negative effekter for Norge.

Flertallet merker seg også at lønnsveksten, sammen med et historisk lavt rentenivå og lav arbeidsledighet, har bidratt til sterk vekst i boligprisene de siste årene. Selv om boligkjøp er en langsiktig investering, har blant annet rentenivået og for-